

PROGRAM CENTRA PRE DETI A RODINY

KONTAKTNÁ ADRESA A TELEFÓNNE ČÍSLO ALEBO INÝ KONTAKTNÝ ÚDAJ CENTRA:

Dom svätej Alžbety, krízové stredisko pre deti a osamelých rodičov, n. o.

Ul. 9. mája 74

974 01 Banská Bystrica

Tel. číslo: 048/ 415 24 25 , 048/ 414 44 31 , 0911 232 132

Mail: dsaksbb@dsaksbb.sk

Riaditeľka: michalikovalubica@dsaksbb.sk

ÚČEL , DRUH A FORMA VYKONÁVANIA OPATRENÍ V CENTRE :

V centre sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení:

- Neodkladného opatrenia
- O uložení výchovného opatrenia

a na predchádzanie vzniku , prehľbovaniu a opakovaniu :

- Krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí
- Porúch psychického, fyzického alebo sociálneho vývinu

Výchovné opatrenie môže byť nariadené z dôvodu :

- Nevhodné správanie detí
- Porušovanie povinností rodičov
- Zneužívanie práv rodičov

OPIS CIEĽOVEJ SKUPINY CENTRA A POČET MIEST V CENTRE:

Maloleté deti v samostatne usporiadanej nachádzajúce sa v krízovej životnej situácii.

Opatrenia sa vykonávajú pre maloleté deti v maximálnom počte 10 miest pobytovou formou v 1 samostatne usporiadanej skupine

OPIS VNÚTORNÝCH PRIESTOROV A VONKAŠÍCH PRIESTOROV CENTRA:

Vnútorne priestory:

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú v jednoposchodovej budove. Na prízemí sú štyri izby pre deti. Každé dieťa má samostatnú posteľ a uzamykateľnú skriňu na osobné veci.

K dispozícii je aj samostatná miestnosť – tzv. izolačka (pre deti s zdravotnými ochoreniami – kiahne, alebo ochorenie, ktoré si vyžaduje oddelenie od kolektívu, ale nemusí byť dieťa hospitalizované). Deti majú k dispozícii spoločenskú miestnosť, ktorá slúži na prípravu do školy a aj ako herňa . V kuchyni sú vytvorené podmienky na prípravu celodennej stravy.

Sociálne zariadenie pozostáva z dvoch spŕch so závesom– jedna je určená pre dievčatá a druhá pre chlapcov s možnosťou uzamknutia dverí a dvoch toaliet zvlášť pre chlapcov a zvlášť pre dievčatá. Na skupine je zavedené pravidlo zachovania intimity. Zohľadňuje sa vek a mentálna úroveň dieťaťa.

Hlavným vchodom sa vchádza do veľkej haly, kde trávajú deti čas s rodičmi a príbuznými v čase návštev. Taktiež je pre návštevu určená samostatná miestnosť s možnosťou súkromia, v ktorej sú vytvorené podmienky na osobnú hygienu (umývadlo , WC).

Vonkajšie priestory:

Budova centra je umiestnené v časti Uhlisko blízko Centra Banskej Bystrice ako aj železničnej stanice Banská Bystrica mesto a autobusového nástupišťa. Deti majú k dispozícii terasu, vhodnú na voľnočasové aktivity ako napr. : hranie futbalu, basketbalu a korčuľovanie na kolieskových korčuľoch. V areáli zariadenia je umiestnené pieskovisko, hojdačky, preliezky.

POČET ZAMESTNANCOV, ŠTRUKTÚRA PRACOVNÝCH MIEST:

Starostlivosť, výchova, pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie, sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia, príprava na povolanie, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti, rekreačná, záujmová a kultúrna činnosť je deťom v jednej samostatne usporiadanej skupine zabezpečovaná:

Odborný tím:

základné sociálne poradenstvo, sociálna diagnostika, sociálna a krízová intervencia, sociálna rehabilitácia a terapia sú vykonávané :

2 sociálnymi pracovníkmi - s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa - sociálna práca, plný pracovný úväzok.

psychologická starostlivosť a psychoterapia je deťom zabezpečovaná:

1 psychológ - s vysokoškolským vzdelaním III. stupňa v príslušnom odbore, polovičný pracovný úväzok.

Zamestnanci:

3 pomocní vychovávatelia – s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa – sociálna práca

2 pomocní vychovávatelia s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa - humanitný smer

všetci pomocní vychovávatelia pracujú na plný pracovný úväzok

odborná pomoc a činnosť zabezpečovaná inými odborníkmi:

- Logopédia – ambulancia klinickej logopédie
- Prevencia – príslušníci PZ
- CPPPaP

OPIS SPÔSOBU OBOZNÁMENIA DETÍ, RODIČOV A INÝCH FYZICKÝCH OSÔB S PROGRAMOM CENTRA:

Deti, rodičia a iné fyzické osoby sú s programom centra oboznámené osobne pri prijatí dieťaťa do centra po uplynutí adaptačného obdobia a to spôsobom primeraným veku a rozumovej vyspelosti toho ktorého dieťaťa.

Starším deťom dávame k dispozícii písomnou formou spracované základné informácie o programe centra v deň príchodu do zariadenia, o ktorých sa následne s dieťaťom osobne porozprávame, pričom má dieťa možnosť pýtať sa na veci, ktorým nerozumie a sú mu následne vysvetlené.

Deti oboznamuje s programom centra prítomný pomocný vychovávateľ.

Rodičia alebo osoby, ktoré sa starajú o maloleté deti, ktoré sú na pobytovom opatrení oboznamuje s programom centra sociálny pracovník podľa možností čo najskôr. Taktiež sú oboznámení s domovým a návštevným poriadkom

Čo od nás očakávajú rodičia, môžeme zistiť kladením jednoduchých až navádzajúcich otázok. (dotazníkovou metódou zistiť spokojnosť s aktuálne poskytovanými službami , zvážiť prípadne ich návrhy týkajúce sa starostlivosti o deti)

OPIS ODBORNÝCH METÓD PRÁCE S DIEŤAŤOM, RODINOU A INOU PLNOLETOU FYZICKOU OSOBOU:

Pri svojej práci s deťmi centrum využíva nasledovné metódy:

- **sociálnej práce**
  - a) prvý kontakt s dieťaťom, primeraným spôsobom vysvetlené dieťaťu, kde bolo umiestnené, čo mu bude v centre poskytované,
  - b) evidencia spisovej dokumentácie dieťaťa,
  - c) sociálna diagnostika k získaniu a vyhodnoteniu informácii o dieťati, ako aj očakávania zo strany dieťaťa ale aj rodičov pri riešení vzniknutej životnej situácie so zameraním na ich sociálne prostredie, ktorej správnosť je overovaná klarifikáciou, ktorú chápeme ako techniku zameranú na objasňovanie, vysvetľovanie situácie, príčin jej vzniku, vrátane stručného načrtnutia prognózy a možností riešenia
  - d) vypracovanie individuálneho plánu vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa, pri ktorom vychádzame z potrieb konkrétneho dieťaťa a ktorý obsahuje konkrétne úlohy na dané obdobie a ak je to vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa možné, zapájame do vypracovania plánu dieťa ako aj rodičov, prípadne osoby, ktoré sa o dieťa starali alebo iné blízke osoby dieťaťa
  - e) sociálna intervencia s vypracovaním plánu stretnutí ako aj plánu riešenia situácii a krízová intervencia pri nepredvídateľných situáciách zameranú na usmerňovanie a vedenie k svojpomoci, ale aj povzbudenie a poukázanie na riešiteľnosť vzniknutej

situácie hlavne pre rodičov dieťaťa, ako aj použitím intervenčných metód (poradenstvo, rozvíjanie kompetencií, zvládanie náročných situácií, modelovanie, hranie rolí..)

- f) základné sociálne poradenstvo je zamerané na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii, na posúdenie povahy problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, na poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci, základné sociálne poradenstvo má charakter krízovej intervencie a neznesie odklad, rovnako sa zameriava na riešenie problémov napr. v oblasti financií (možnosti riešenia exekučného príkazu, dlhové poradenstvo...), rodičovstva (výchovné problémy...), životného štýlu (následky závislosti...) a pod. základné sociálne poradenstvo sa vykonáva bez ohľadu na to, či o sociálnu pomoc klient požiadal, a to na základe identifikácie problému sociálnym pracovníkom,
- g) sociálna rehabilitácia na zvládnutie správania sa v novej životnej situácii s nácvikom potrebných zručností v oblasti sebaobsluhy, komunikačných zručností ako aj posilňovania získaných návykov a zručností, v adaptačnej fáze zameranej na zmiernenie konfliktov medzi dieťaťom, rodičmi a spoločnosťou

- výchovnej práce

- a) školská dochádzka detí je zabezpečená v sieti základných škôl, v prípade potreby v špeciálnej základnej škole, ktoré sa nachádzajú priamo v Banskej Bystrici, zároveň deťom v rámci siete stredných škôl, odborných, učňovských aj pre hendikepované deti zabezpečujeme prípravu na budúce povolanie, ak si dieťa vyberie odbor, ktorý sa nenachádza v Banskej Bystrici, ponúkame a poskytneme možnosť vzdelávania sa mimo Banskej Bystrice s možnosťou bývania dieťaťa počas týždňa na internáte,
- b) príprava na vyučovanie, doučovanie detí so slabším vyučovacími výsledkami, pomoc pri odstránení nedostatkov vo vedomostiach z predchádzajúcich ročníkov, upevňovanie osvojených vedomostí, vypestovanie návyku na pravidelnú prípravu na vyučovanie, návšteva školského klubu pre deti na prvom stupni, ktoré prichádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia na podporu adaptácie týchto detí na školu,
- c) seba obslužné činnosti podľa veku a rozumovej vyspelosti dieťa vedieme k osvojovaniu si základných návykov súvisiacich s používaním toalety, umývaním rúk, tváre, utieraní, vyčistení zubov, česanie, umývanie vlasov, vyfúkание nosa, používanie vreckovky, používanie krémov, strihanie nechťov, dospievajúce deti vedieme k intímnej hygiene a starostlivosti o vlastne telo, stravovacie návyky, stolovanie, jedenie príborom, pri obliekaní a vyzliekaní zapínanie gombíkov, zipsov, zaväzovanie šnúrok, výber a postup pri obliekaní a obúvaní, ale aj spoločenské správanie,
- d) záujmová činnosť podľa veku a rozumovej vyspelosti dieťa je zameraná na estetickú, rozumovú, výtvarnú, telesnú, hudobnú, pracovnú a sexuálnu výchovu, ktoré sa realizujú formou krúžkov, formou podujatí v zriadení aj mimo zariadenia. Športová činnosť sa realizuje na multifunkčnom ihrisku V rámci kultúrnej činnosti sa organizujú besedy, večierky, kultúrne predstavenia v rámci slovenských zvykov a tradícií, návšteva divadelných a bábkových predstavení, kina ako aj iných zábavných podujatí, ktoré sa usporadúvajú v mieste Banská Bystrica a jeho blízkom okolí. Rekreačná činnosť je pravidelne deťom umožnená formou letných a jarných táborov. Spolupracujúce subjekty sú zakomponované do záujmových, športových a kultúrnych zložiek pri práci s deťmi, ktorá sa realizuje na základe smernice o dobrovoľníckej činnosti. Zariadenie má vypracovanú smernicu pod číslom 1/2013 v zmysle zákona č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Deti, ktoré sa pripravujú na sväte prijímanie, birmovku ale aj tie, ktoré pred príchodom do centra navštevovali bohoslužby majú možnosť pokračovať v prejavovaní svojho náboženského vyznania a viery formou návštev náležitého kostola.

- e) zdravotná starostlivosť pre deti je zabezpečená u pediatrov a detských stomatológov, Službukonajúci personál uchováva v uzatvorenej skrinke lieky, s ktorými manipuluje a podáva ako boli naordinované lekárom a zároveň sleduje účinky liekov.

- **psychologickej práce**

- f) diagnostika po príchode dieťaťa do centra po uplynutí adaptačnej fázy do troch mesiacoch, podľa individuálnych potrieb dieťaťa aj diagnostika intelektovej úrovne, zisťovanie vzťahových väzieb a vyšetrenie osobnosti, v prípade nástupu dieťaťa do školy realizuje vyšetrenie školskej zrelosti CPPP a P v Banskej Bystrici,
- g) pri individuálnej práci s dieťaťom, pozitívne posilňovanie osobnosti a pri skupinovej práci sa zameriava na zvládanie životných situácií,
- h) relaxačné techniky na odstránenie strachu s cieľom dosiahnutia psychického uvoľnenia a odpočinku detí nie len v záťažových ale aj bežných situáciách,
- i) autogénne tréningy formou dýchacích cvičení a masážnych aktivít sú súčasťou prevencie možných prejavov neprimeraného správania sa dieťaťa.

Práca s rodinou a inou plnoletou fyzickou osobou:

- zameraná na sanáciu rodinného prostredia
- činnosť a ciele sa stanovujú na základe vyhodnotenia vzťahov rodina – dieťa
- plány zamerané podľa potreby na návrat do rodiny
- zapájanie rodičov do rôznych školských aj mimoškolských aktivít, pričom je zohľadnená vzdialenosť rodiny
- pri práci s rodinou sú zohľadnené aj dôvody, prečo bolo dieťa vyňaté z rodiny ako aj súdne dôvody
- ochota spolupracovať

POSTUP CENTRA V PRÍPADE POTREBY NARIADENIA ÚSTAVNEJ STAROSTLIVOSTI DIEŤAŤU:

Výchovné opatrenie je neefektívne, nevedlo k náprave, maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti.

- Komunikácia s príslušným úradom
- Komunikácia s rodinou dieťaťa
- Komunikácia s dieťaťom samotným – primerane veku a jeho mentálnej vyspelosti

OPIS PLÁNOVANIA A VYHODNOCOVANIA VÝCHOVNEJ ČINNOSTI V SAMOSTATNE USPORIADANEJ SKUPINE:

Plánovanie výchovnej činnosti v samostatne usporiadanej realizuje vychovávateľ spolu s dieťaťom (primerane veku a vyspelosti), vychádza sa z individuálnych potrieb dieťaťa, plánu sociálnej práce a psychológa. Plán sa stanovuje na jeden mesiac a výchovná činnosť sa vyhodnocuje vždy ku koncu daného mesiaca spoločne s dieťaťom v závislosti na veku.

Plánovanie výchovnej činnosti sa pripravuje do jedného týždňa od prijatia dieťaťa do centra.

Činnosti sa plánujú vopred podľa ročného obdobia a záujmu detí, súčasťou plánovania je aj naplánovanie osláv narodenín, menín, účasť na rôznych podujatiach a pod.

Na dosiahnutie cieľov sa snažíme využívať rôzne motivačné prostriedky.

OPIS TVORBY A VYHODNOCOVANIA ČIASTKOVÝCH PLÁNOV INDIVIDUÁLNEHO PLÁNU ROZVOJA OSOBNOSTI DIEŤAŤA:

Čiastkové plány :

1.Plán sociálnej práce s dieťaťom:

Je vypracovaný primerane veku a schopnostiam dieťaťa. Za vypracovanie a vyhodnotenie plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou zodpovedá sociálny pracovník. Ten zodpovedá za účasť vychovávateľa, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti, pri tvorbe a vyhodnocovaní plánu, ktorý vychádza zo sociálnej správy o dieťati, ktorá obsahuje anamnézu rodiny, anamnézu dieťaťa a dôvod, pre ktorý je dieťa umiestnené v centre. Plán práce je vypracovaný písomne kde stanovujú ciele na zlepšenie životnej situácie dieťaťa. Obsahuje konkrétne úlohy spolu s metódami sociálnej práce ako aj iných odborných postupov.

Plán práce sa vyhodnocuje do troch mesiacov, kde sa hodnotí priebeh a účel opatrenia spolu s príslušným orgánom SPODaSK. Na základe zhodnotenia plánu, sú vypracované ďalšie čiastkové ciele.

2. Plán výchovnej práce s dieťaťom:

Výchovný plán je dôležitou súčasťou práce s dieťaťom, zameraný na všestranný rozvoj, ktoré je umiestnené v centre. Pomáha dieťaťu orientovať sa v tom, čo sa s ním deje a bude diať. Je členený na jednotlivé zložky:

- pomenovanie zručností, postojov, vlastností, na ktoré je potrebné zamerať pozornosť
- popis konkrétnych krokov, s pomocou ktorých sa budú rozvíjať
- vyhodnotenie plánu

Vyhodnotenie prebieha 1 x mesačne a na základe toho, sa stanovujú ďalšie ciele, zaznamenáva sa písomne.

Najneskôr do dvoch týždňov od prijatia dieťaťa do centra sa uskutočňuje prípadová konferencia, kde sa dohodnú ciele a úlohy sociálnej práce. Zároveň sa stanovujú aj termíny a osoby zodpovedné za priebežné vyhodnocovanie plánu.

OPIS PRÁV DIEŤAŤA

- slobodne vyjadrovať samostatne svoj názor,
- byť vypočutý v konaniach, v ktorých sa rozhoduje vo veciach, ktoré sa ho týkajú, s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť
- na náležitú pozornosť zodpovedajúcu jeho veku a rozumovej vyspelosti,

- na kontakt so svojou rodinou,
- obrátiť sa na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru aj bez vedomia centra telefonicky alebo e-mailom,
- na vychádzky vo svojom voľnom čase,
- na rovnosť bez rozdielu rasy, náboženstva, pôvodu a postavenia,
- na zdravý duševný a telesný vývoj,
- na výživu, bývanie a zdravotnícke služby,
- používať telefón, prístupu na internet ako aj prijímať poštu doručovaním s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa,
- na zvláštnu opateru pri telesnom, duševnom alebo sociálnom postihnutí,
- na lásku, porozumenie a starostlivosť,
- na bezplatné vzdelávanie, hru a zotavenie,
- na prednostnú ochranu a pomoc,
- na ochranu pred zanedbávaním, krutosťou a využívaním,

RODIČIA DIEŤAŤA MAJÚ :

- právo na návštevu dieťaťa v centre
- právo na realizáciu krátkodobých pobytov mimo centra
- právo byť informovaní o dieťati
- právo byť oboznámení s programom centra

OPIS SPÔSOBU AKÝM MOŽE DIEŤA UDRŽIAVAŤ KONTAKT S RODIČMI:

V centre sú vytvorené podmienky na stretanie sa rodičov s deťmi ako aj inými blízkymi osobami. Dĺžka návštev je časovo vymedzená, aby nebol obmedzovaný chod centra. Deti aj rodičia majú možnosť kontaktovať sa navzájom telefonicky alebo písomne. Podľa okolností – dôvodov vyňatia z rodiny – je umožnený dieťaťu krátkodobý pobyt u rodičov. Súhlas na pobyt dáva riaditeľka centra.

OPIS SPÔSOBU, AKÝM SA DIEŤA MOŽE OBRÁTIŤ AJ BEZ VEDOMIA CENTRA NA ORGÁN SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY, VEREJNÉHO OCHRANCU PRÁV, KOMISÁRA PRE DETI, SÚD ALEBO PROKURATÚRU

V centre na viditeľnom mieste sú zverejnené telefonické čísla , adresy a email na príslušné inštitúcie.

OPIS PODMIENOK DORUČOVANIA POŠTY, PRÍSTUP NA INTERNET, TELEFÓN:

Doručená pošta – preberá prítomný zamestnanec, ktorý ju odovzdá dieťaťu

Internet – deti majú prístup na služobný PC a tiež WIFI

Telefonovanie – majú možnosť kontaktovať rodinu a blízke osoby služobným telefónom

OPIS POVINNOSTÍ DIEŤAŤA:

Dieťa je povinné:

- rešpektovať a prejavovať primeranú úctu k zamestnancom centra
- osobne sa podieľať na potrebách skupiny
- spolupracovať
- plniť si svoje školské povinnosti
- chrániť sa pred život ohrozujúcimi okolnosťami

- neobmedzovať práva iných
- nepoškodzovať majetok
- konať ta, aby neohrozovali zdravie a bezpečnosť iných
- rešpektovať pokyny zamestnancov centra
- dodržiavali domáci poriadok a centra

OPIS POVINNOSTÍ RODIČA :

Rodič má povinnosť:

- dbať o výchovu, zdravie, všestranný vývin maloletého dieťaťa
- zastupovať maloleté dieťa
- povinnosť spravovať majetok maloletého dieťaťa
- rodičovské povinnosti majú obaja rodičia, pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa

TAXATÍVNY OPIS VÝCHOVNÝCH PROSTRIEDKOV ZA NEDODRŽANIE POVINNOSTÍ V CENTRE:

Výchovný prostriedok je jedným z možných nástrojov v snahe o dosiahnutie primeraného správania sa dieťaťa.

Pri hodnotení dieťaťa sa využíva zásadu objektivity a spravodlivého hodnotenia. Využíva sa ako motivačná forma výchovného pôsobenia, pričom všetky deti sú oboznámené so systémom hodnotenia, stanovené pravidlá sa v prípade zmeny konzultujú s deťmi. Hodnotí sa každý deň na večernej komunite v oblastiach dodržiavania pravidiel: osobná hygiena, poriadok spoločných priestoroch, v ktorých sa deti počas dňa pohybujú a ktoré sa týždenne konkrétnemu dieťaťu zadeľujú primerane podľa jeho veku, poriadok na izbe, verbálna a neverbálna komunikácia, príprava do školy a večierka. Pri hodnotení sú prítomne všetky deti, aplikujú sa metódy pozorovania, povzbudenie, rozhovoru a aktivizácie dieťaťa v spolupráci v vychovávateľov. V prípade, že sa dieťa dopustilo priestupku, tento sa objektívne vyšetri pracovníkom, ktorý bol pri danej udalosti prítomný a dieťaťa má právo sa k danému priestupku vyjadri. Systém hodnotenia sa realizuje formou prideľovania kladných a záporných bodov. Odmeňovanie a udeľovanie výchovných prostriedkov musí mať správny výchovný zmysel pre dieťa. Udeľovanie výchovných prostriedkov zabezpečuje každý službukonajúci vychovávateľ konzultuje s koordinátorom výchovy, závažnejšie situácie sú konzultované s riaditeľkou centra a sú písomne zaznamenávané. Dĺžka trvania výchovného prostriedku závisí od závažnosti porušenia povinností, maximálne dva týždne.

Ocenenie dieťaťa za primerané a vzorové správanie:

- pochvala vychovávateľom na večernej komunite,
- pochvala riaditeľkou centra pri spoločenskej udalosti,
- predĺženie vychádzky, prípadne získanie mimoriadnej vychádzky od koordinátora výchovy a riaditeľky centra,
- vecná odmena, prípadne vecný dar od riaditeľky centra,
- prehodnotenie, prípadne odpustenie výchovného prostriedku od koordinátora výchovy po predchádzajúcej konzultácii s riaditeľkou centra.

Výchovným prostriedkom pre dieťa za neprimerané správanie, za ktoré sa považuje: vulgárne vyjadrovanie, negatívne vzájomné hodnotenie detí ako aj negatívne hodnotenie rodičov, záškoláctvo, neprosociálne správanie – dlhodobé odmietanie a porušovanie sociálnych očakávaní, neposlušnosť, nespolupráca, agresivita a vzdorovité správanie:

- motivačný rozhovor, spätná väzba od iných vychovávateľov, pozorovanie správania sa dieťaťa,

- ústne napomenutie vychovávateľom pri osobnom pohovore prípadne pred celou skupinou,
- ústne napomenutie koordinátorom výchovy pri osobnom pohovore prípadne pred celou skupinou,
- ústne napomenutie riaditeľkou centra pri osobnom pohovore prípadne pred celou skupinou,

Centrum má vypracovaný režim dňa, ktorý je nevyhnutnou súčasťou života dieťaťa. Denný režim je nastavený pre všetky deti rovnako, s prihliadnutím na vek(poobedňajší odpočinok , vychádzky starších detí, školáci, škôlkari) a individuálne potreby dieťaťa.

SPÔSOB POSKYTOVANIA VRECKOVÉHO:

Vreckové sa poskytuje jeden krát mesačne riaditeľkou centra za prítomnosti sociálnej pracovníčky alebo vychovávateľa, pričom dieťa svojim podpisom potvrdí, že si vreckové prevzalo. V prípade objektívneho dôvodu na strane dieťaťa sa po dohode s konkrétnym dieťaťom môže vyplatiť aj mimoriadne v iný termín – odchádza na pobyt do rodiny, kúpa darčeku pre iné dieťa, prípadne príbuzného. Ak dieťa v čase vyplácania vreckového nie je dlhodobo prítomné v zariadení – hospitalizácia, uloží sa vreckové na účet dieťaťa. Deti majú možnosť odložiť si vreckové pri riaditeľke centra alebo na svoj účet a môžu si ho vyberať postupne podľa potreby. Ak si vreckové odložia pri riaditeľke centra, toto je v obálkach s konkrétnym menom dieťaťa v uzamknutom trezore, pričom sa vedie písomný prehľad, kedy a koľko si dieťa zo svojho vreckového vybralo a aký ma zostatok. Týmto spôsobom vedíme deti aj k šetreniu na finančne nákladnejšie predmety, napr. tablet, slúchadlá, reproduktory, mobil.

OPIS POSTUPU V RIZIKOVÝCH SITUÁCIÁCH :

- v prípade nedovoleného opustenia centra dieťaťom sa táto skutočnosť nahlási na príslušnom OO PZ a informuje sa okresná prokuratúra, po 6 hodinách sa kontaktuje rodina dieťaťa,
- v prípade úrazu dieťaťa sa zabezpečuje zdravotná starostlivosť privolaním RZZS a po ukončení vyšetrenia sa kontaktuje rodina dieťaťa
- závažne vzťahové nezhody medzi deťmi sa riešia individuálnymi pohovormi psychologička, sociálna pracovníčka a dieťa a taktiež skupina detí, v ktorej vznikajú závažné vzťahové nezhody spoločne s psychologičkou a sociálnou pracovníčkou,
- informovaný príslušný orgán SPODa SK.

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE:

1. Tento program je záväzný pre všetkých zamestnancov Centra pre deti a rodiny, Domu svätej Alžbety, krízové stredisko pre deti a osamelých rodičov, n. o. ul. 9. mája 74, Banská Bystrica.
2. V prípadoch, ktoré nie sú upravené v tomto programe, sa postupuje v súlade s ustanoveniami zákona číslo 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v platnom znení a súvisiacich predpisov.
3. Program nadobúda účinnosť 1. januára 2019.

Ing, Mgr. Ľubica Michalíková
štatutárny zástupca DSA, n. o.